

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59 SZÁM

TELEFON 3-48 SZÁM

Nem állami tanárok és tanítók

Sokan, akik olvasni fogják e cikket, el sem hiszik majd, hogy van két tisztviselői csoport nálunk, akik még a Tamásy-törvény végrehajtását magukra vonatkozólag nem ismerik és azt a fizetéskülönbözetet, ami nekik 1925 július 1-től számítva visszamenőleg járna, még mindig csak reménykedve várják. A többi számtalan tisztviselő-csoport már régen túl van mindezen a státuserendezésen, ismerik: ki van A-csoportban és ki B-ben, a pénzbeli többletet is megkapták még a múlt év — ez a legrosszabb eset — december hónapjának a végén. De a nem állami tanárság és a nem állami tanítóság még mindig csak várja, egyre várja a szebb, a boldogabb jövőt, amikor rajtuk is nagy kegyesen végrehajtják a lex Tamassyana t.

Miért velünk szemben e megkülönböztetett figyelem?

Azért, amint ezt beavatott forrásokból tudjuk, hogy a költségvetésből e két testület számára a szükséges előirányzat kimaradt és most, ki tudhatja a pénzügyi rejtelmeket, talán még a genfi népszövetség sem képes ezen a nehézségen segíteni? Ennél a magyarázatnál először is feltűnő az, hogy kicsoda pontosan és gondossággal készülhetett egy olyan állami költségvetés, amiből két ilyen tétel egyáltalán kimaradhatott? Évtizedek óta folytonosan ott szerepel az összes pénzügyminiszteri büdzsékben a felekezeti elemi és középiskolai oktatás dologi és személyi szükséglete, hogyan lehet ésszes tehát, hogy éppen akkor, amikor aranyparitásra tértek rá és kétszeresen átvizsgáltak mindent, egy ilyen fontos tétel kimaradhatott? S ha már a pénzügyi kormányzat elfelejtkezett rólunk, miért nem vette észre ezt a közoktatási ügyi minisztérium, ahol külön ügyosztályok intézik e két tantsület ügyeit? A költségvetési tervezetbe csak egy pillantást, még nem is valamely hosszút, kellett volna vetni és mindjárt szemetszerűen látni kellett volna ezt a fogyatkozást.

No de, tegyük fel, kimaradtunk. Hiszen eléggé szürke, sajnos, eléggé kevésre becsült valakik vagyunk, úgyhogy könnyen megeshetett velünk ez a kis elnézés. De akkor legalább igyekeznének minél hamarabb rendbehozni ezt a szépséghibát. Ne telnének ujesztendő óta a hetek, lassankint a hónapok úgy el, hogy még mindig csak az üres biztatgatás, udvarias ígérgetések kenyerét esszük. Ha annak sok sok esélynek amivel más, a napisajtó számára és a szenzációéhes olvasók részére elsőrangúnak mutakozó politikai ügyeket szokták elintézni, csupán egy kis töredékét szánták volna ennek a mulasztásnak a helyrehozására, akkor már mi is, nem állami tanárok és tanítók, abban a boldog állapotban leledzünk, hogy ismerünk csoportokba tagolásunkat és égető anyagi bajunknak legalább egy kis részét gyógyíthatjuk volna a kapott anyagi segítséggel.

Sokat tudnék még erről az ügyről írni, nagyon keserűen és nagyon fájdalmasan. De nem teszem. Mostanában újra jó hírek szállonganak, hogy pár nap csak és minden rendben lesz.

Legyen is végre! De annyit ide-fűzők mégis: amíg a kultura egyszerű munkásait csak így becsüli meg Csonkamagyarország, amint ez az ügy is és más, ehhez hasonló bizonyítják,

addig baj lesz Trianonnal, mert elkeserített, lenézett és visszazoritott tanárokkal és tanítókkal nehéz, sőt lehetetlen az ezeréves hazát visszaszerezni.
Dr. Bessenyei Lajos.

A liberális sajtó hajszája dacára felmentették a pallagi haláleset ártatlanul meggyanusított vádlottjait

Bebizonyosodott Szabó Zoltán és Klehblatt Hugó gazdaszok ártatlansága - ítélet a Nagy József kocsis elhalálása miatt indult bűnperben

A liberális sajtó páratlan hajszáját bélyegezte meg ismét az az ítélet, amelyet ma hirdetett ki a debreceni törvényszék a Nagy József kocsis elhalálása körül indult bűnperben. A helybeli destruktív lapok s kapcsolataikon keresztül a fővárosi sajtótermékek is számtalan nyílt és burkolt támadást intéztek ezzel az erőszakkal felfújt ügygel összefüggésben a pallagi Gazdasági Akadémia ifjusága ellen, amelynek

hazaftas szelleme dildandó szálka az u. n. „aranyközéputas” és baloldali liberális körök szemében. Oromba rágalmaikkal, hangulateltelő fejlett technikai támadásaikkal szemben — amelyek során az elhunyt kocsis „vitézse” is avatták minden alap nélkül, — teljes elégtételt szolgáltatott a független magyar bíróság a meghurcolt gazdaszoknak, akiknek kétségen felül álló ártatlanságát dokumentálta a felmentő ítélet.

Szabó ismételtén kijött és újra bárdúságos hangon felszóltotta a távozásra. Nagy erre kijelentette, hogy neki Szabó nem parancsol és

éktelen káromkodásba kezdett, aminek aztán kidobats lett az eredménye.

Nagy József az udvarról Szabó Zoltán édesanyját szidalmazta, majd a következőket kiabálta: „még ma kihasiom a beleteket.” Szabó Zoltán erre a mellette álló Simig László karjáról lekasztott egy görbe botot és több társával kiment. Pár perc múlva visszatért, kijelentve: „nem fog már káromkodni, adtam neki vagy kétfőt.”

Határozottan állítja, hogy Szabó Zoltán a kintin zárásáig

féltizenkettőtől nem távozott el.

Varga Lászlóné teljesen hasonló vallomást tesz annak a hozzáadásával, hogy a verekedés után Saba Dező gazdasz is megjelent a kintinban egy ágyvassal, de egész idő alatt nem mozdult ki onnan. A tanu kihallgatások után dr. Szathmáry János jegyző Györi Ferenc pályabr és Sipos László cipészességét vallomását, Trássy Andras szavazóbíró pedig azokat a tanuvallomásokot olvassa fel, melyekből kitűnik, hogy Nagy József 10 óra után azaal ment el, hogy Debrecenbe megy feljeleníteni a gazdaszokat és ez alkalommal még teljes öntudatánál volt.

Ezt követőleg

dr. Orsós Ferenc professzor

tartotta meg alapos megfontolással és nagyszaktudással kidolgozott orvosi szakvéleményét. A hullán a boncolás alkalmával 7 nagyobb és több apró seb találtatott.

A halál közvetlen oka agyrázkódás volt,

aminek következtében Nagy elvesztve eszméletét, azt a másnap bekövetkezett haláláig vissza sem nyerte.

A tanu vallomásokból azonban kitűnik, hogy Nagy 10 óra után még többekkel beszélt, ami eleve kizárja azt, hogy az agyrázkódást a botütésektől származó sebetől kapta volna, az kizárólag az állon szenvedett sérülés következménye volt és ha megal a pályabr azon vallomása, hogy Nagy 12 óra felé beszélt is, lehetetlen, hogy ezt a sérülést észre ne vette volna. Ez a sérülés egyébként még beszéd sa-

Szerencsétlenség okozta Nagy József halálát

(A Hajdúföld tudósítójától.) A titokzatos pallagi halálesetre a kedden megtartott folytatólagos főtárgyalás folyamán végre dr. Orsós Ferenc egyetemi tanár, mint törvényszéki orvosszakértő

teljes világosságot derített,

kifejtve véleményében, hogy az elhalálozott Nagy József teljes eszméletlenségét kizárólag agyrázkódás következtében kaphatta, az agyrázkódás pedig az állon szenvedett súlyos sérüléstől eredt. Ez a sérülés ugyan eredhetett egy hatalmas erejű botütéstől is, de a legnagyobb valószínűség szerint valamely vonat kiálló lépcsőjétől, avagy más kiálló tompa tárgytól származhatott, amikor Nagy ittas állapotban a sinek körül járkált.

A január 26-án megtartott főtárgyalás folyamán beigazolást nyert a tanuvallomásokból, hogy Szabó Zoltán — aki ezt nem is tagadta, — és Klehblatt Hugó gazdaszok meg-

A folytatólagos főtárgyalás

A múlt hó végén megtartott főtárgyalást a törvényszék újabb tanu kihallgatása végett, február 23-án napolta el. Dr. Serly Jenő tablabíró kevéssel 9 óra után nyitotta meg a folytatólagos főtárgyalást, első tanuul Krisztin Katalint, a Gazdasági Akadémia volt szakácsnőjét hallgatva ki. Tanuvallomása során ugyenyugy adja elő a történeteket, mint a múlt főtárgyalási tanu. „nyíiban eltérő a vallomása, hogy azt állítja, miszerint Szabó Zoltán is elment volna a konviktus sarkáig, amit Szabó tagad. A szembesítésnél már ugy mondja el az esetet, hogy „ugy emlékszik, hogy elment.” „Nem jól emlékszik” válaszol erre Szabó Zoltán.

Következő tanu Sztepankó Henrik, a konviktus felügyelője. Saabó Zoltánnak ő adta ki az utasításokat a

ütötték az izága és késsel fenyegetőző, kommunista érzelű Nagy József kocsis, de az 10 óra tájban a saját lábán távozott el az akadémia területéről, hogy Debrecenben feljelentést tegyen megveretése miatt. Sőt 17 óra felé Györi József, a 117-es órház pályabrre beszélgetett is vele. Nagy tüzet kért tőle, hogy pipára gyujthasson s Györi az arcába világítva határozottan állítja, hogy a fején levő, botütéstől származó és a balkezsefejn ejtett zúzódáson kívül

más sérülés rajta nem volt.

Ez a tényállás már eleve kizárja azt, hogy a megveretéstől agyrázkódást szenvedett volna, mert ez esetben, mint az orvosi szakvélemény mondja, nem tudott volna a saját lábán menni. Az pedig, hogy az előbbi botütésektől csak órák múlva esett volna teljesen eszméletlen állapotba, szintén teljesen kizárt dolog.

menza felügyeletére vonatkozólag és tőle kapta azt a parancsot is, hogy a konyhában senki idegen nem tarthatózkodhatik. Majd Thalsz Lajos gazdasz arról tesz vallomást, hogy Szabó Zoltán, aki neki szabotarsa volt,

1 óra után jött haza lefektetve és regge 9 óráig a szobából nem távozott el.

Varga László kintinos vallomása során előadta, hogy Nagy József kocsis, aki ordította a munkasíjában, felszóltotta a távozásra, később kijött Szabó Zoltán is és a legborátságosabban figyelmeztette Nagyot — aki egy pohár borral meg is kínálta —, hogy itt nem szabad énekelni. Ez el is távozott, de kis idő múlva visszatért és nagy hangon követelőzni kezdett borért.

vart is előkellett, hogy idézzem, tehát feltétlen csak az őrről való beszélgés után kaphatta azt. Az apróbb sérülések eshettek botlótól is, de bekövetkezhettek az állkapocs sérülése következtében kapott eséstől is.

Dr. Balogh István ügyész fenntartja a vádat, mely szerint a halál okozó súlyos testisértés büntetésében kéri vádlottakat bűnszék kimondani.

A védőbeszéd

Ezután dr. Nagy János ügyvéd, Szabó Zoltán védője, tartotta meg nagyhatású, hatalmas jogi érvelésű védőbeszédét. Nagy József haláláért a vádlottakat — ugymond — az elhangzott tanuvallomások alapján nem lehet felelőssé tenni. Még gondolatnak is képtelenség, hogy egy védtelen embert, aki a saját lábán távozott el a gazdasági akadémia területéről, utána menve, utólag agyonverjék. Ez különben a tanuvallomások során megcáfolást is nyert.

az egész ügyet tulajdonképpen a szenzációkísérő liberális lapok fújtak fel.

Es a sajtóhájsza olyan mérvű

A felmentő ítélet

Pontban 5 órakor nyitja meg ismét az elnök a főtárgyalást hatalmas közönség jelenlétében. Szabó Zoltán és Klehblatt Hugó vádlottaként, a halál okozó súlyos testisértés büntetésének vádjára alól a magyar állam nevében

a törvényszék felmentti,

mert nem nyert beigazolást, hogy sértett a tőlük elszendvedett botlítások következtében kapott sebeitől halt volna meg. Legfeljebb csak a könnyűtestisértés állhatna fenn, de erre magánindítvány nem tétellett és így ebben sem lehetett bűnszék kimondani a vádlottakat.

As ügyész a felmentés ellen felbevezést jelentett be.

Tovább fordít a liberális sajtó

Ezzel a liberális sajtó által fel-fújt ügy egyelőre befejezést nyert. Hogy mennyire tendenciózusan fel-fújt volt az egész, mutatja az is, hogy a napokban függesztette fel a parlament Vanczák János szocialista képviselő mentelmi jogát és adta ki őt az ügyészségnek rágalmazás címén, mert azt állította a Népszavában írt cikkében, **hogy a csendőrök elfogták ugyan a tetteseket, de mert uriemberek voltak, az ügyészség szabadlábra helyezte őket.** Ebben a po-

litése következtében kapott eséstől is. Dr. Balogh István ügyész fenntartja a vádat, mely szerint a halál okozó súlyos testisértés büntetésében kéri vádlottakat bűnszék kimondani.

litikai jellegű hájszában teljes erővel résztvett a helybeli liberális sajtó is, élén azzal a kormányt önzelenül támogató organummal, amely egyenesen vitézzé chajtotta avatni az elhalálozott Nagy Józsefet. Ez a lap megtámadta alaptalanul az egyik tanut, Papp Sándor gazdálkodót is, mert megmerte mondani, hogy Nagy József kommunista érzelmű volt. A nevezetes sajtótermék most sem átalotta tovább folytatni a hájszát s legutóbbi számában most már Nagy János védőügyvédet rohamozta meg, mert szovátette a méltatlan és alaváló sajtókirohanásokat. Mennyire valótlán az a kitétele is a támadó cikznek, hogy a védő „érzelmi momentumokkal próbál a bíróságra és a hallgatóságra hatni, azonban kevés sikerrel”, legényesebben igazolja a délutáni felmentő ítélet.

Hál' Istennek, van azonban még magyar fórum: a független magyar bíróság, amelynek

erkölcsi magaslatáig nem érnek fel a liberális sajtó szennyes hullámaival.

A magyar közönség pedig, amely végtelen türelemmel nézi a Friedländer-féle vádlottak előtt hódolva görnyedező zsurnalisztika liberális kilengéseit, tudni fogja a kötelességét e belső méltely elszigetelésére.

Veszélyben a hajduböszörményi juhtenyésztés

Háromezer birka legelő nélkül - A gazdák a város erdejét kérik legelőnek - Már csak az erdőgazgatóság hozzájárulása szükséges

(Hajduböszörményi tudósítónk jelenté!) A háboru alatt és az azt követő időkben Hajduböszörményben óriási mértékben fellendült az állattenyésztés, amivel a gazdák a rájuk rótt igen súlyos adóterheket igyekeztek enyhíteni. A legutóbbi időkben azonban az a helyzet állott elő, hogy a

hajduböszörményi állattenyésztés komoly veszélyben forog.

A böszörményi gazdák birtokában ugyanis jelenleg mintegy 8500-4000 birka van s ezzel szemben mindössze 200 katasztrális hold legelőterület áll rendelkezésre, holott ezen a területen nem hogy 4000, de még 700 birka is alig fér el.

A város környékén alkalmas legelőterülethez nem lehet jutni, Dabrecen város tanácsa a Hortobágyra nem fogad el idegen állatokkat. A gazdák már-már abba a

helyzetbe kerültek, hogy **jószágukat legelő hiányában pótlan áron kell elveszteniük.**

Erre azonban nem kerül most már sor, amennyiben a hajduböszörményi juhtartó gazdák a napokban memorandumban fordultak a város képviselőtestületéhez és azt kérték, hogy adja bérbe

a város tulajdonát képező erdőt,

amelyben a vágások már 6 évet meghaladtak, legelő céljaira. A városi közgyűlés, élén dr. Somossy Béla polgármesterrel, egyhangulag kimondotta,

hogy a kért területet hajlandó bérbeadni a gazdáknak

s egyttal utasította a polgármestert arra, hogy a dolog sürgőssége miatt azonnal írjon át az erdőfelügyelőséghez és kérje hozzájárulá-

sát ahhoz, hogy a kért területen a nyári legeltetés az erdőgazgatóság keretein belül biztosíttassék.

A hajduböszörményi gazdák bizton remélik, hogy az erdőfelügye-

léség is megértéssel kezeli ügyüket, mert az erdőgazgatóság hozzájárulása rendkívül sürgős, miután a birkk kihajlésa március 15 én már megkezdődik.

Óriási érdeklődés a Jairus leánya előadása iránt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az egész város kulturkőzönsége napról-napra fokozottabb érdeklődéssel tekint a jövő hét keddién és szerdáján, március 2. és 3. napjain az Urániában színpad keretű bibliai dráma, a „Jairus leánya” előadásai elé

A próbák után itélve, ezek az előadások felekezeti különbségek nélkül számot tarthatnak a nagyközönség érdeklődésére.

A kiváló rendezőnek, dr. Laczkó Józsefnek méltó társai lesznek a sikerben a szereplők, elsősorban Mihalevits Szűcs Margit, valamint dr. Kovássy Miklós. *Jairus főpap* és felesége Rode asszony szerepében ők ketten olyan alakítást produ-

kálnak a darabban, amely bátran beválna bármelyik fővárosi színház színpadán is.

A többi szereplők is valamennyien tudásuk és igyekezetük legjavát adják, Veres Irma a címszerepben, Nagy Sándor, mint Simeon, Bohoss Boriska, mint Mártha, Pálfi Ilus, Nagy József, Reithoffer Ilonka, Kovács Marcsa, Erszinger Klári, mind, mind, akiket mint kiváló műkedvelőket ismerünk. *Kelwenzl* Rzsó vegyeskara, szimfonikus zenekara, Kliss Béla szólója, Nagy Panni éneke, Dianiska Ágoston tökéletes maszkirozása, s a mikófalvai korhű jelmezek teszik tökéletessé az előadásokat, melynek jegyei korlátolt számban még kaphatók *Springer* üzletében.

Heves viharok várhatók a frankügy parlamenti tárgyalásán

Ma tárgyalta a bizottság a jelentéseket - Vázsonyi-Weiszfeld nem hatósági személy - A frankösszeesküvés fejleményei

Budapest, február 23. A parlamenti bizottság ma délelőtt 11 órakor megkezdte utolsó ülését, amely valószínűleg a késő éjszakai órákig fog tartani. Az ülésen a két jelentést vitallják meg.

Rubinek István előadó jelentése 115 gépell oldalt tesz ki. Vázsonyi Weiszfeld kisebbségi jelentése pedig 75 oldalra terjed. Rubinek István előadó kijelentette munkatársunk előtt, hogy a jelentés ismerteti a kihallgatások és bűnügyi iratok anyagát.

A nemzetgyűlés elnökének kijelentése szerint az a tény, hogy csütörtökön még nem készülhet el a jelentés kinyomatása, nem akadályozza a tárgyalások megkezdését, mert az első nap nyilván az előadók beszédével fog eltelni.

A különböző kompromisszumos kísérletek meghívásulnak tekintendők.

Ezek szerint a pártok közötti eddigi ellentétek jegyében kezdi meg a Ház a frankügy tárgyalását.

Kutatás a sárospataki kazamatákban

Budapest, február 23. Sárospataki jelentés szerint a rendőrség ma újabb házkutatást tart a Windischgraetz kastélyban és

átkutatja a kazamatákat is, ahova azonban vezető nélkül nem lehet behatolni. A hatezer darab hamis ezerfrankost keresik. Azt hiszik, hogy a hamis frankok egy páncélszekrényben lehetnek elrejtve, amelynek kulcsát megtalálták Windischgraetznél, de a szekrény eddig nem került elő.

Vázsonyi-Weiszfeld inzultálói szabadlábon

Budapest, február 23. A büntető-törvényszék vizsgálóbírája ma délelőtt elutasította az ügyészségnek Vázsonyi-Weiszfeld támadói további fogvatartása tekintetében előterjesztett indítványát és vitéz Vannay Lászlót és Molnár Ferenczet szabadlábra helyezte.

A megokolásban a vizsgálóbíró

kimondja, hogy Vázsonyi Vilmos nem tekinthető hatósági közegnek és az ellene elkövetett merényletet nem lehet hatóság elleni erőszak büntetésének minősíteni, amely a büntetés előrelátható nagysága miatt a szökés veszélyét valószínűsít. A határozat ellen a kir. ügyészség felfolyamodást jelentett be.

A nemzetgyűlés ülése

A nemzetgyűlés mai ülésén a pénzbírságok átértékeléséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták.

Rácz János előadó rámutatott arra, hogy a pénzbüntetések és bírságok jelentősége oly mértékben csökkent a koronarovlás következtében, hogy az a büntetőjogi elv, hogy a kiszabott büntetés a bűnszék mértékével arányban legyen, teljesen elhomályosodott.

A javaslat ennek az elvnek érvényét tartja szem előtt.

Több jelentéktelen ellenzéki felszólalás után Pesthy Pál igazságügyminiszter a felszólalásokra válaszol. A törvényjavaslat épen a szocialis szempontok miatt rendszerezte azt, hogy a bíróság hivatalos uton beszerzett adatok alapján mérlegelhesse a vádlott anyagi helyzetét. A pénzbüntetések tekintetében felhozott kifogások tekintetében kijelenti, hogy a törvényjavaslat az igazság szellemét szolgálja, amikor az egyenlő mértékben való mérlegelést igyekszik biztosítani az 1924. évi július 4 e előtt és után kihirdetett pénzbüntetések között. Kéri a javaslat elfogadását.

A nemzetgyűlés ezután általános-ságban elfogadja a javaslatot.

A Ház a baloldal okvetetlenkedése dacára a javaslatot részleteiben is elfogadja.

Ezután a mentelmi ügyek tárgyalására tért át a Ház, melyeknek során ismét

három esetben függesztik fel Vanczák János mentelmi jogát rágalmazásért.

Az ülés 3 órakor ért véget.

Lengyelország örömmel támogatja a zsidók kivándorlását

Varsó, február 23. A lengyel minisztertanács kimondta, hogy a lengyel kormány kedvezően fogadja azt a mozgalmat, amelynek célja, hogy Palesztinában új nemzeti gyülekezőhelyet létesítsenek a zsidók számára. Ugy nemzetközi, mint belső vonatkozásban támogatni fogja ezt a mozgalmat és a kivándorlásra irányuló szervező munkálatok elvégzését semmi akadályt. A sajtó élénk megelégedéssel fogadta a kormánynek ezt az állásfoglalását. Egy ilyen mozgalmat mi is a legnagyobb rokonszenvvel támogatnánk.

ATROCITÁSOK

— *A gazdaságok és a Tiszántúli Hírlap.* Egy hosszú és bonyolult bűnperben hozott ma ítéletet a független magyar bíróság, az ugynevezett pallagi gyilkosság ügyében, melynek gyanúsítottjait éveken keresztül pertraktálta a liberális sajtó. Ebben a hírlapi harsonnákkal és nagydobokkal operáló sajtósenekarban az a Tiszántúli Hírlap fujta a primet, mely pár évvel ezelőtt még hűségesen kontrázott a „bikacsőkös” gazdaságok erősen magyar és keresztény világnézetéhez. Azóta természetesen nagyot fordult a világ, majdnem akkortól, mint egyeseken a köpenyeg és a Tiszántúli Hírlap még a szegény pallagi kocsi is vitézsé avatta, hogy annál élesebb és bosszúért kiáltóbb legyen a politikai beállítás. A pallagi gyilkosság bűnperének legapróbb fázisát is 3-4 hasábos cikkekben tárgyalta az a lap, mely még a gyilkosság idejét is oly ködösnek, busnak és vérfagyasztónak jellemezte, hogy a legerősebb gazdaságon is végigfutott a hideg. A főtárgyalási tudósítást is ezekkel a szavakkal fejezte be a Tiszántúli Hírlap:

— A délután kihirdetendő bírói ítélet fogja megmutatni, hogy bosszúállással freccsent-e ki az öreg Nagy József vére a pallagi tisztás harmatos pázsitjára... Ez mindenestre hangulatos és poétikus beállítás volna, ha nem tudnánk azt, hogy az évekig tartó cikkezés tendenciózus háttérben ott állott mindig a magyar gazdaságsíjúság, a „meggyfabotos”, „kutyakorbácsos”, sőt nem egyszer „bikacsőkös” pallagi diákok, akiknek egyetlen bűntük, hogy rajongásig szeretik a hazájukat.

Na és mi történt végeredményben? Liberális lapárta után a bíróság ártatlanoknak nyilvánította a gazdaságokat. Kiderült, hogy a szegény Nagy József szerencsétlenség következtében agyszélhűdésben halt meg...

Kíváncsian várjuk, hogy mit fog írni a Tiszántúli Hírlap? Mi hiszünk a vidéki liberálisizmus közismert lovagiaságában és hisszük, hogy egy nemes, de egyszerű költői lendülettel elzarándokol a pallagi tisztás harmatos pázsitjára és kifejti sajnálkozását a történetek fölött. Az is kurzus-párti, aki kételkedik benne!

Pénztár-blokk

5t féle betűjelzéssel kapható bármily mennyiségben lapunk kiadói hivatalában
Plac-utca 59. sz.

A szoboszlói hévvizel végzett gyógyítási kísérletek szenzációs eredménye

Magasszintvonalu vita a hőforrásról a Tisza István tudományos társaság ülésén — Jód és bróm kilószámra

(A Hajdúföld tudósítójától) A debreceni Tisza István tudományos társaság orvosszakosztálya kedden este 6 órakor tartotta ülését a Kollégium dísztermében, amelyet ez alkalommal zsúfolásig töltött meg a közönség. A rendkívüli érdeklődés a hajdusoboszlói hőforrásról szólt, amelynek ügye immár a tudósokat is állandóan foglalkoztatja. Az ülésen

Schafarik Ferenc budapesti műegyetemi rendes tanárnak kellett volna előadást tartani, azonban a tudós professzor más irányú elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg s így csak előadásának kéziratát küldte el, amelyet Hoffer András tanársegéd olvasott fel. A tudományos alapokon nyugvó értekezés a hajdusoboszlói hőforrásról azokat a már ismert adatokat tartalmazza, melyeket Schafarik professzor egyik előadása nyomán nekünk is alkalmunk volt közölni.

Rendkívül érdekes és magas szintvonalon álló volt azonban az a tudományos vita, amely az értekezés, illetőleg a szoboszlói csodaforrás kérdése körül megindult. Mindenekelőtt dr. Bodnár János egyetemi tanár szólalt fel és a forrás vizének vegyelemzését illetőleg kifejtette, hogy a vízben nátrium hydrocarbonat és nem nátrium carbonat van, mint azt a Természettudományi Közlönyben tévesen közölték. A nátrium hydrocarbonat ugyanis sokkal több értéket jelent, mint az előbbi. Ami a víz értékesítését illeti, arra vonatkozólag az orvosi vegytani intézet szintén végeztet kísérleteket s megállapította, hogy a vízben lévő konyhasó, nátrium hydrocarbonat, valamint a jód és a bróm egyszerű eljárással kivonható. Kiszámították, hogy például 2000 köbméter vízből

10 kiló jód és 30 kiló bróm vonható ki,

ami a többi anyagokkal együtt naponta 33 millió koronát jelent pénzértékben kifejezve. Természetes, hogy az összes vizet nem lehet így felhasználni, azonban ilyen módon naponta legalább 600 köbméter víz feltétlenül értékesíthető, egyszóval napi 10 millió korona jövedelemre lehet szert tenni a vegyi anyagok kivonása által. Egy év alatt ez olyan jelentékeny összeget tesz ki, hogy az már alapelv szolgálhat a furdó kiépítéséhez.

A lelkes tapsokkal fogadott felszólalás után Beldk Sándor egyetemi tanár szólt hozzá a kérdéshez s mindenekelőtt gyógyszerpontonból világította meg a szoboszlói víz értékét. A hajdusoboszlói csodaforrás vize összetételére nézve legközelebb áll a málnási „Szikula” és „Mária”, valamint az emsi vízhez. Ezek a vizek nyálkaoldó tulajdonságúak s a hajdusoboszlói vízben ugyanazeket az oldószereket lehet megtalálni. A szoboszlói víz tehát

hurutos betegségek gyógyítására is felhasználható ivókura alkalmazásával.

Ugyanígy nagyszerűen használható furdókúrára is. Különösen izadmányokat, rheumás, csuszos bántalmakat lehet vele gyógyítani nagy eredménnyel.

Hajdusoboszlóra nézve általános népegészségügyi szempontból is igen értékes ez a víz, mert hiszen statisztikailag igazolható, hogy a víz-

bőség egy városban óriás mértékben képes az egészségügyet megjavítani. Hőmezővársárhely — ahol 250 artézi kut van — az ország legegészségesebb városa, mert itt 1000 lélekre csak 17 halálos eset esik évente.

akkor, mikor az országos átlag 22 haláleset minden ezer lélek után. Ha a víz segítségével Hajdusoboszlón is le lehet csökkenteni a halálozási arányszámot, az pénzügyi szempontból is értéket jelentene. Mert minden beteg-nép, amikor a kereseti lehetőségétől megvan fosztva egy ember, pénzbeli értékvesztés is s ha Szoboszlón 22-ről 17-re lehetne csökkenteni a halálozási arányszámot, akkor pénzben kifejezve is évi

2 és fél millárdot nyerne a város.

Ezek után Wodetzky József egyetemi tanár szólalt fel, aki a szoboszlói furással kapcsolatos geológiai kérdésekről tartott rendkívül értékes tudományos fejtegetést.

Szentgyörgyi Cseke András bányamérnök arra a rendkívüli eredményre mutatott rá, amit Faller Gusztáv főmérnökék értek el a szoboszlói furásnál, ahol ugyszólván a magyar furászati technika világ rekordját állították fel nemcsak a gyorsaság dolgában, hanem az által is, hogy

egy 600 méterre szóló garnitúrával 1090 méterre fúrtak le.

Ezután Szentagh Félix egyetemi tanár fejtette ki, hogy a szoboszlói víz rendkívül alkalmas a gyermek-tuberkolózis és a skrofula gyógyítására. Szükségesnek tartaná, hogy Hajdusoboszlón egy gyermekszanatóriumot állítsanak fel, hogy így a legszegényebb néposztályok gyermekei is részesülhessenek e megmérhetetlen természeti kincs ádásából.

Rendkívül érdekes volt Pethő János tanársegéd felszólalása, amelyben a hajdusoboszlói vízzel történt első gyógyítási kísérletek eredményéről számolt be. Elmondotta, hogy a gyermekklinika

54 esetben próbálták ki a hajdusoboszlói hévviz gyógyhatását.

A kísérletek során általában mindentől nagyon jó eredményeket értek el. Így például egy súlyos izületi csuszos esetenél rövid idő alatt 70 percentes javulás következett be. Nagyszerű eredményekkel lehet használni a vizet a csontfolyásos betegknél és ivó kúrára is nagyon eredményesen használták fel. — Egyetlen baja a víznek, hogy egy kicsit rossz ízű és így nehéz a gyermekekbe diktálni. Egyébként nyugodt lélekkel meri állítani, hogy a szoboszlói hőforrás

csaknem teljesen pótolja a csizí vizet.

sőt bizonyos vonatkozásokban felül is mulja azt.

A közönség lelkes tapsokkal honorálta a nagyértékű felszólalást, majd pedig a vita és az ülés végét ért.

Nyoma veszett Péterffy Katalin támadóinak

Budapest, február 23. A tegnapi délután Péterffy Katalin trafikoszó ellen történt merénylet ügyében az egyik fiatal ember kézrekerítése érdekében, akiről a trafikoszó személyleírását tudott adni, a rendőrség a VII., VI., VIII. kerületekben általános razziat tartott, a razzia azonban nem vezetett eredményre s úgy látszik a támadók a főváros környékére menekültek.

FŐISKOLA

A Debreceni Bethlen Gábor-kör nagybizottsági ülése

Február 22 én este fél 8 órakor volt a Bethlen Gábor-kör nagybizottsági ülése, amelyen Holik Sámuel elnök tartott beszámolót. Ismertette a Kör munkásságát, melyet a múlt félévben kifejtett, így a Gazdasági Akadémia hallgatóinak beszerzését, a Pallagon minden héten tartandó vallásos összejöveteleket, az egyetemi istentiszteleteket, majd előadta tervét a Kör jövőre munkájára vonatkozólag, melyet

Irodalmi délutánok, templomi hangversenyek

keretében lát az eddigiek mellett megvalósíthatónak.

Beszámolója után a nagybizottság fájdalmasan vette tudomásul Holik Sámuel

elnökségről való lemondását,

annnyival is inkább, mivel Holikban nemcsak a szervező erő, de a munkás keset is elveszti. Holik Sámuel egyebekben megrongált egészségi állapota kényszerítette a lemondásra. Ajánlatára a nagybizottság egyhangulag elnökké választotta Kornya Sándor végzett tanárjelöltet, aki megköszönve a bizalmat, kifejtette, hogy a Kör ügyeit azon a nyomon fogja vezetni, melyen a multakban is haladt.

Végezetül a nagybizottság

jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Holik Sámuel ambiciózus, tevékeny munkásságáért.

A „Csaba” B. E. vezérsége pénteken tartja törzsi ülését. Tekintve a megtárgyalandó ügyek fontosságát, kéri a Vezérség a törzsi tábor tagjait, hogy a jelzett napon este fél 9 órakor a Csaba-háiban pontosan jelenjenek meg. Bajtársi üdvözléssel: a Vezérség.

ERICSSON-FÉLE

RÁDIÓ FEJHALLGATÓ

csak védjegyvalódi

E sörrendű minőség

jeggyel valódi

Felülmúlhatatlan hang-erősség

Tiszta, erős vételi biztosító Telefunken-rendszerű

3 lámpás Bádóvívűl, detektoros kőszüléket, rádió alkatrészeket szállít:

„ERICSSON”

Magyar Villamosági Részvénytársaság ezalótt Deckert és Homolka.

Budapest, I. Fehér-ut 70. Városi üzlet: VI. Vörösmarty-utca 67.

HIRDESSZEN A HAJDUFÖLDBEN I

HIREK

1926 február 24. (Szóda)

Prot.: Mátyás. Kath.: Mátyás.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban mindenfelé voltak esők, nagyobb mennyiségben azonban csak Tarcalon és Tokajon esett. A hőmérséklet emelkedett és ma reggel általában 5 fok C felett van.

Időprognózis: Változatlan, felhős idő, hőszűréssel és kevés csapadékkal.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Városi múzeum: 9-12-ig, 2-4-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac-u. 30.), Nap (Piac-utca 3.), Isteni gondviselés (Petőfi-tér és Teleki-u. sarok), II. Rákóczy Ferenc (Külső-vásártér 1.), Csillag (Árpád-tér 1.) Mátyás Király (Nyilas-telep).

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam mai előadása. A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon ma dr. Wodetzky József egyetemi tanár: A csillagászat és a fizika modern problémái címen tart előadást délután 6-7-ig a kollégium dísztermében. Jegyek elővételben Springernél (Főposta mellett) és a pénztárnál előadás előtt válthatók. Mindkét helyen kapható az összes előadások rövid tartalmi kivonatát és órarendjét tartalmazó Syllabus.

Dr. Trocsányi Béla az Közegészségi Egyesületben. Az egészségügy tanítása a gyermek helyes testi és szellemi nevelésére fölülte nagy fontosságu. Amikor tehát dr. Trocsányi fiziológus orvos az előadás tárgyául „Az egészségügy és az iskola” címet választotta, nagyon helyesen cselekedett. Mert ne felejtsük el soha, hogy az iskola utján kell a nép közé jutnia az egészség megőrzésére vonatkozó tanításoknak, melyek a nemzet kulturáját, gazdagságát és hatalmát vannak hivatva megalapozni. Felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét a tanulságos előadás meghallgatására, mely február 26-án pénteken délután 6 órakor lesz a Városháza közgyűlési termében.

Lévay Imréné hajduböszörményi nyugalmazott polgári iskolai igazgatónő halála. (Hajduböszörményi tudósítónk jelent.) Február 23-án helyezték örök nyugalomra Hajduböszörmény város igazságszolgáltatás mellett Lévay Imréné szül. Szóke Róza nyug. polg. iskolai igazgatónő. A megboldogult, aki negyedszázadig volt a hajduböszörményi ref. polg. leányiskolának igazgatója, nemrégiben ment csak nyugdíjra. A munkáslelkű, izigvéri magyarsággal azok közé a pedagógusok közé tartozik, akik igazán ideálisan fogták fel a tanügyet. Különböző szaklapokba több pedagógiai tanulmányt is írt. Hajduböszörmény város szellemi életében igen tevékeny részt vett s igazi megértéssel karolt fel minden jótékonyági akciót. A gyászbeszédet Bakóczy András ref. lelkész, egyházmegyei jegyző mondta felette s utolsó útjára volt növendékei és beláthatatlan sokaság kísérette. A sirnál Tarnóczy Jolán tanárnő a tanári kar nevében vett tőle búcsút.

Thawara Bay, a hindu fakir csütörtökön, e hó 25-én megismélti csodás előadását a Bika dísztermében este 8 órakor. Jegyeket Hegedűs és Sándor könyvkereskedése árul 20, 30, 40 és 50 ezer koronás árban.

Egy Csapó-utcai zsidó mészáros romlott húst tartott üzletében 10 napi elzárásra és 500,000 koronára ítélték Nuszbaum Rózát

(A Hajdúföld tudósítójától.) A lelkiismeretlen nyereszkesedési vágy kiáltó példáján ítélték a bíróság a napokban.

Janka Desső járásbíró előtt, mint vádlott állott Nuszbaum Róza Csapó-utcai zsidó mészáros, aki

teljesen romlott húst tartott az üzletében

hogy valami szerencsétlen balek rászózza. De Nuszbaum Róza rosszul számított, mert a jámbor balek sorában

betévedt az üzletbe a hatóság is.

s ennek a szemei előtt nem maradt rejtve a titokzatos hűtőszekrény sem, amelynek mélyén annyira büzlött már a romlott hús, hogy nyomra vezette a hatóságot. Így váratlanul betört a krach, amelynek következményeképpen Nuszbaum Rózát, a kitűnő üzleti szellemmel megáldott zsidó mészáros

10 napi elzárásra ítélték.

Mi sem természetesebb, minthogy a romlott húst árusító Nuszbaum megfélemberte az ítéletet, talán nem is a 10 napi fogházért; inkább az 500 ezer koronás mellékbüntetésért.

A debreceni földmunkások ősz óta a legnagyobb nyomorban élnek

Óriási méreteket öltött a munkanélküliség Memorandum a polgármesterhez

(A Hajdúföld tudósítójától.) Kedden délelőtt a debreceni földmunkások szövetségének egy küldöttsége kereste fel Magoss György polgármestert, akinek memorandumot nyújtott át, amelyben a következőket írják a földmunkások vezetői:

A Magyarországi Földmunkások Országos Szövetségének debreceni csoportja legutóbb tartott szakgyűlésének határozatából kifolyólag felhívja Méltóságod nagybecsű figyelmét a város területén lakó földmunkások és napszámosok nagyarányú munkanélküliségére. Ezrével vannak Debrecenben földmunkások, akiknek

ősz óta semmiféle munka alkalom nem kínálkozott,

ami leirhatatlan nyomorúságot okoz. A nyomorúságot fokozza az, hogy már a múlt évben is nagy volt a munkahiány és kevés a kereset.

Egyik korábban küldött memorandumunkra Méltóságod közölte velünk, hogy a mezőgazdasági munkások elhelyezése ügyében felhívta a debreceni Gazdasági Egyesület mezőgazdasági bizottságát, hogy a gazdák elsősorban debreceni munkásokat alkalmazzanak. Ennek ellenére azonban ezt

a birtokosok figyelembe sem vették

és nagyszámúban alkalmazzák vidéki munkásokat, mikor a helybeliek munkanélküli voltak.

A városi kertészetben 70 vidéki munkás van alkalmazva, míg a debreceniek százával ácsorognak a piacon. A szőlőtelepeken szintén vidékiek dolgoztak, a répakapálást, szénakaszálást, aratást, cséplést nagyszámú vidéki munkások végezték.

Ennek következtében rendkívül nagy a debreceni földmunkások nyomora, számtalan munkáscsalád nélkülül, mert a tavalyi csekély kereset már régen felélt. Arra kérjük tehát Méltóságodat, — mondja tovább a memorandum, — hogy nyomatékosan hívja fel a debreceni birtokosokat, hogy

elsősorban debreceni földmunkásokat alkalmazzanak

s hasson oda, hogy ennek a felhívásnak kellő fogantaja legyen. Ke-

gyeskedjék intézkedni, hogy a városi kertészetben és egyéb városi üzemekben csak helybeli munkásokat foglalkoztassanak. A földmunkások vezetősége célszerűnek tartaná, hogy a polgármester közös tárgyalásra hívna a Gazdasági Egyesület és a földmunkások szövetség vezetőit.

Az értekezlet célja az volna, hogy kölcsönösen megvitassák a két érdekeltség kívánásait, panaszait és esetleg megállapodásra jutva az ideai munkaviszonyok főbb irányelveire nézve, ezáltal megkönnyítsék és elősegítsék a munkabér megállapító bizottság munkáját.

A polgármester fél egykor fogadta a földmunkások küldöttségét, amely átadta a memorandumot. A polgármester megértésről és jóindulatról biztosította a küldöttség tagjait, akiknek megígérte, hogy amit lehet, megtesz a földmunkások érdekében.

A küldöttség távozása után a polgármester szonnal intézkedett, hogy a városi főkereszt felhívják hozzá, mert megakarja beszélni vele, hogy miképpen lehetne a városi kertészetben dolgozó vidéki munkásokat helybeliekkel kicserélni.

BÁLOZÓ VIDÉK

A mátészalkai csendőrsztyál altiszt bálja

A mátészalkai csendőrök a csendőrsztyál sport alapja javára az Iparosok és Kereskedők Székházában nagyszerű bált tartottak. A bálon rendkívül nagyszámú, lelkes közönség jelent meg, sorakban dr. Streicher Andor alispánna, Molnár Aladár csendőr őrnaggyal és nagyszámú előkelőséggel.

A bevonulás után „Már én többet csendőrkápról nem leszek” dallamára megkezdődött a tánc, amely a legjobb hangulatban a kora reggeli órákig tartott.

A táncestély anyagilag is a legszébb eredménnyel sikerült, mert több mint 32.000,000 korona gyűlt egybe.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Ámen

Esküvő Hajduböszörményben. A napokban esküdtek örök hűséget egymásnak Hajduböszörményben Balogh Mariska és Andirkó Antal gazdalkodó család gyermekei. Az esküvőn a fiatal pár nagyszámú barátai lelkesen ünnepelték az új házasságukat.

A női felső kereskedelmi iskola hazafias ünnepélye március 15-én. A debreceni négyévfolyamu női felső kereskedelmi iskola ifjúsága március 15-én délután fél 4 órai kezdettel nagyszabású hazafias ünnepséget rendez a Csokonai-színházban. Az ünnepségen befolyó tiszta jövedelmet a szegény tanulók felségélyezésére fordítják. A műsor, amelyről később számolunk be, pompás számokból van összeállítva s már ez maga föltétlenül biztosítja a szép hazafias ünnepély teljes sikerét.

Plassinsky Papi mai ballélestélye bétagsága miatt elmarad.

Megszűnik a nyilastelepi postaügynökség. Ismeretes, hogy a Nyilastelepen nemrégiben postaügynökséget állítottak fel, azonban a postaügynökség vezetője már többször kérte, hogy a város adjon részére havi 500 ezer korona támogatást, mert a fenntartás nagy költségekbe kerül. A város nem teljesítette a kérelmet, most azonban a postaigazgatóság megismételte a kérést azzal a hozzáadással, hogy amennyiben a város a kérelmet nem teljesíti és nem adja meg a havi 500 ezer koronát, megszüntetik a postaügynökség működését. A városi tanács a kedden tartott rendkívüli ülésén foglalkozott a postaigazgatóság átiratával és egyhangúlag a kérelem teljesítése ellen döntött. Ilyen módon tehát a nyilastelepi postaügynökség megszüntetése befejezett dolognak tekinthető.

Magyar lovakat vásárolt Egyiptom. Budapestről jelentik: Egyiptom 20 ezer magyar lovat vásárolt hadserege számára. Az egyiptomi gárda részére is nálunk vásárolnak 500 fehér lovat.

Rádiótanfolyam a fémipariszkolában. A debreceni fémipariszkolában március 1-én rádiótanfolyam kezdődik, amelyen amatőrök, kezdők és rádióval foglalkozó iparosok, kereskedők, nők egyaránt részt vehetnek és ott alapos elméleti és gyakorlati oktatás után minden ismeretet elsajátíthatnak. Jelentkezni a fémipariszkolában délelőtt 10-12 és délután 3-5 óra között, azonkívül Simonffy Miklós postafőmérnöknel Hatvan-utca 5. szám, I. em. Tandij 370 ezer korona. Előadások ideje hetenként hétfőn szerdán és pénteken este 6-8 óra között. A tanfolyam tartama 12 hét. A hallgatók bizonyítványt, illetőleg látogatási igazolványt kapnak.

A Kálvinisták Templomegyesületének „Bokrétá” ünnepélyéről közölt tegnapi tudósításunkból az estély sikere körül nagy érdemeket szerzett urhölgyek nevsorából sajnálatos nyomdatechnikai hibából kimaradt a Sallay Lajosné neve, aki pedig a rendezés legfáradtságosabb teendőit látta el önzetlen ügybuzgalommal. Elmulaszthatatlan kötelességünknek érezzük, hogy a hibát ezúton korrigáljuk.

A P O L L O

Február 24, 25-én,

V I G S Z I N H Á Z

Lord Sherlock Holmes

Viola Dana és Raymond Kriřtith-el.

ITAKARODO

BERNHARDT
GOETZKE ES
CLARIK LOTTO-
val

— Zoltay Lajos muzeumlazgató házassága. Zoltay Lajos, a debreceni városi muzeum főigazgatója február 20-án, szombaton Tóth Máriával házasságot kötött. Tanuk voltak a végleggy részéről Cséban Endre városi főlevéltáros, a menyasszony részéről pedig Ecsedi István dr. egyetemi magántanár. A frigyot Baja Mihály lelkész szép beszéd kíséretében részvettette egyházi áldásban.

— A katonatiszti lawn-tennis kör felhívása. A debreceni helyőrség tisztikara február 22-én délután az 1925. évben megalakult debreceni katonatiszti lawn-tennis kört felszámoltatta. Az új vezetőség ezúton szólítja fel a volt polgári tagokat, hogy amennyiben az 1926. évben is tagok óhajtanak lenni, úgy az alapszabályok értelmében márc. 15-ig két ismerős tiszt által az 1926. évre újból ajánltassák magukat. Elkészve beérkező ajánlások nem vétetnek figyelembe. Az 1926. évre felvett polgári tagoknak új belépési nyilatkozatot kell kiállítani a megtörtént ajánlás után.

— A csepeli rádióállomás energiáját 20 kilovatra emelik. Budapestről jelentik: A csepeli rádióállomás energiáját 20 kilovatra fogják felemelni, amelynek segítségével az eddigi 2—2.5 kilovattos adóenergia helyett 4.5—5 kilovattos energiával lehetne a Studio műsorát közvetíteni. Ez bőven elegendő volna ahhoz, hogy Magyarországon mindenki kristály detektoros készülékkel vehesse a budapesti műsort.

— Thawara Ray, a hindu fakir csütörtökön, a hó 25-én megismétli előadását a Bika dísztermében este 8 órakor. Jegyeket Hegedűs és Sándor könyvkereskedése árul 20, 30, 40 és 50 ezer koronás árban.

— Március 2-án lesz a vendéglősbál. A debreceni szállodások, vendéglősök, kávéosk ipartestületi szakosztálya a debreceni pincérszakiskola javára március 2-án, kedden este az Arany Bika dísztermében zártkörű bált rendez, amely iránt máris óriási az érdeklődés. A bálon a zenét Nóth Antal főkarmester vezetésével a katonazenekar és id. Magyar Imre zenekara szolgáltatja. A bál kezdete este 10 órakor lesz.

— Ev. Bibliára lesz február 24-én szerdán délután 6 órakor, tartja Farkas Győző lelkész.

Lemond a Bratlanu-kormány

Bukarestből táviratozzák: Polilikai körökben úgy tudják, hogy a Bratlanu kormány elhatározta visszalépését, mert a politikai helyzet lehetetlenné teszi számára a hivatalban való további megmaradást. Hír szerint a miniszterelnök szombaton már a lakásáról, ahol betegesen fekszik, levelet intézett a királyhoz és abban bejelentette a lemondását.

A bukaresti parlamentnek ma kellett volna újból összehívni, a politikai helyzet bizonytalanságára való tekintettel azonban ismét elnapolták a kamara és a szenátus üléseit.

Dr Tüdös Kálmán főorvos előadása a gyermek egészségügyi neveléséről

(A Hajdúföld tudóstörőjéről.) A Szülők iskoláján kedden este a városi közgyűlési termében

Tüdös Kálmán dr. egészségügyi főtanácsos, Debrecen város főorvosa, magas színvonalú előadást tartott

a gyermekek egészségügyi neveléséről.

A közgyűlési termet zsúfolásig megtöltötte a hallgatóság. A város képviselőiben Csűrös Ferenc dr. tanácsnok volt jelen.

Dr Tüdös előadásában intette a szülőket, hogy ne fegyelmezzék a gyermekeket túlságosan, mert ilyen módon csak rossz cselédeket, rab-szolgákat nevelnek a gyermekekből. Az illetelmességre való túlságos nevelés eredménye nem egyéb, mint gyáva meghunyászkodás.

Sehol nincsenek olyan egyenes gondolkodású, jólelkű emberek, mint Angliában. A gyermekek ott szabadon játszanak, ameddig csak bírják, míg nálunk kétségbeesnek a

szülők, ha a gyermekek három percig szaladgálnak.

Nem szabad prédikációkkal a gyermeket kinézni. Járjanak elöl a szülők jó példával, soha olyat ne tegyenek, amiért a gyermekeket meg kellene dorgálni.

A ruházkozásban a legnagyobb ostobaságot követik el, ha több réteggel borítják be a gyermek testét és nehéz hócipőket húznak a lábaira. Pedig

a hócipő kényelmellen és nehéz.

Kifejtette ezután, hogy a gyermekeket szabad levegőn, minél több mozgással kell nevelni és ekkor

betegségről szó sem lehet.

mert hiszen ha a tuberkulózis csirája bele is kerül az egészséges gyermekbe, azt a szabad levegőn nevelt test kivetli magából.

Ha a gyermek mindezek ellenére mégis gyengékedik, akkor első kötelessége azonnal az orvoshoz vinni.

A közönség lelkes tapsal fogadta és köszönte meg a rendkívül érdekes és értékes előadást.

— A hajduböszörményi Gazdasági Ifjúsági Egyesület február 27-én zártkörű tanácsulatsággal egybekötött műsoros estélyt rendez a volt munkapárti kör dísztermében. A műsort Hajdu Bandi zenekara kezdi meg. Utána Varga Béla ref. kántor, karnagy vezetésével az egyesület ének-kara irredenta dalokat énekel. Majd színre kerül Géczy István „Amit az erdő mesél” c. színműve, melyben Hajduböszörmény legtehetségesebb műkedvelői vesznek részt. A gazdasági társadalom körében igen élénk érdeklődéssel néznek a nívósra ígérkező mulatság elé.

— Újra támadnak a rifli-kablik. Tangert Reuter jelentés hivatalosan közli, hogy a riflik Tetuan ellen újabb ágyukat állítottak fel. Szombaton délután és este erősen lövöldöztek a várost. Egy magasrangú hivatalnok meghalt. Több más hivatalnok megsebesült.

— Felülfizelések a karneváli éjszakán. Legutóbbi számunkban közöltük a karneváli éjszaka felülfizetését, azonban az akkor lekötött névsorból tévedésből kimaradtak dr. Aczél Jenő és dr. Sajó László ügyvédek, akik 100—100 ezer koronát fizettek felül, amit ezután is köszönettel nyugtázták a rendezőség.

— Újabb szabalyozták a marhalevel kiállításának díját. A városi tanács kedden foglalkozott a marhalevel kiállítás díjának megállapításával s úgy határozott, hogy az eddig érvényes díjakat kikerekíti, mert mai napszáz száz koronásokkal számolni rendkívül nehéz dolog. Épp ezért a marhalevel kiállításának a díja a 2. éven felüli lónál, szarvasmarhánál 4700 korona helyett 5000, 2. éven aluli lónál, szarvasmarhánál 3900 helyett 4000, sertésnél 3200 helyett 3000, juhna 2900 helyett 3000 korona lesz. Ugyanakkor a leírás és ábrás díját az eddig 1100 korona helyett 1000 koronában állapította meg a városi tanács.

— Új Vasúti Menetrend. A legújabb vasúti utmutató a magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve február—március hónapokra érvényes, megjelent. Tartalmazza a legújabb menetrend változásokat, az új osztrák díjszabást s ingyen mellékletül pengőátszámítási táblázatot mellékelte a kiadója. Ára 20 ezer korona s kapható a főbizománysnál, Hegedűs és Sándor r. t. könyvkereskedésben, valamint az összes könyvkereskedésekben.

Bőjti idényre

mélyen leszállított árban vásárolhatja a következőket a

„Hangyá“-ban

Zöldbab — Zöldborsó — Paradicsom — Spárga — Gomba — és Halkonzerveket. — Ugyszintén: — Sardinia — Angolna — Jáme — Befőttök — Aszaltszilva — Teavaj és Csemegesajtok — Ugorka ecetes és vizes — k i m é r v e é s ü v e g e k b e n k a p h a t ó.

Főüzletek: Rózsa-u. és Piac—Miklós-u. sarok.

!!! Fióközletek a város minden részében !!!

SZÍNHÁZ

Műsor:

Febr. 24. Szerda: Alexandra. B) bérlet.
Febr. 25. Csütörtök: Alexandra. C) bérlet
Febr. 26. Péntek: Loute. Francia bohózat
Csak felnőtteknek! B) bérlet.
Febr. 27. Szombat: Loute. Csak felnőtteknek. C) bérlet.

Mozgósínházak közleményei:

Szerda és csütörtök — Február 24-én 25-én

Apolló-művész

Attrakció! „Lord Sherlock Holmes” komédia 7 felvonásban. A főszerepben Viola Dana és Raymond Griffith. Rendkívül érdekes történet a londoni előkelő életből, amelyben exotikus egyének is belezátszanak. Kísérő: „Esküvő löhátón” burleszk.

Vigaszínház-művész

A „Takarodó” Bayerlein Ferenc drámája után 7 felvonásban. A főszerepben Bernhard Goetzke és Claire Lotto játszó. Ez a minden ízében európai jellegű film a mi lelki ábrázatunk vonásait viseli magán. A film megalkotói a hadbíróági tárgyalásra fektetik a főszereplőket, amely valóban mélységesen izgalmas. Kísérő: „Jimmi és a riff kannibalok” burleszk.

Jönnek: Harry Piel el „Pénzt vagy élelet”. Varieté Putty Lia, Emil Jannings és Warwick Mark-al és Rin-Tin-Tin „Segítség”.

Meteor-mozgóban

Csütörtökön „Dick Turpin, a gálans bandita” amerikai világláger! Tom Mix szel. Kísérő film „Elment a rózsám Amerikába”. Előadások 6 és 8 órakor.

TESTEDZÉS

A Magyar Labdarúgó Szövetség kerületének I. és II. számú intézőbizottsága február 24-én, szerdán, fegyelmi bizottsága pedig február 25-én, csütörtökön délután fél 7 órakor a Royal-kávéházbeli hivatalos helyiségében ülést tart.

Felhívás a bírójelöltekhez. Azok a bírójelöltek, kiknek a vizsgáról való tavolmaradását a vizsgáztatóbizottság elfogadta, kérelmezhetik, hogy Török-szentmiklóson március 7-én megtartandó vizsgán résztvehessenek. Újabb jelentkezők kérelmei csak a díj előzetes befizetése esetén kerülhetnek tárgyalásra. A kérelmeket legkésőbb február 27-ig lehet benyújtani.

Az összes körüli bíráknak. Felhívjuk, hogy a mentőtanfolyamon történt részvételüket február 28-ig igazolják. Akik a most rendezendő utolsó tanfolyamon résztvenni óhajtanak, abbéli kívánságukat ugyan-csak február 28-ig az elnökséggel közöljék. Tagsági díjjal hátralékban levő arakat elhívjuk, hogy tagdíjait annál is inkább egyenlítsék ki, mert mérközések vezetésére különben nem küldhetők ki. Elnökség.

KÖZGAZDASÁG

A debreceni állatvásár. A keddi lovasáron a felhajtás közepes, a kereslet kicsi volt. A vásár folyamán a következő árak alakultak ki: Jó 16 5—6 millió, közepes 3—4 millió, sítány 500.000-tól felfelé. A szarvasmarhapiacra nagy felhajtás és közepes kereslet mellett az árak a következők voltak: Vágómarha 6—11.000 korona, szopósborju 13—17.000 fejős tehén darabja 3—7 millió, jármos ökör párja 7—15 millió.

Meinl-kávé

A fekete kávé

Ha tiszta és hamisítatlan, olyan különlegesség, amit minden órában szívesen élvezünk

Meinl Gyula r.-t.

Piac-telek 50

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0.0072.70

Zürichi zárlat
Zürich, február 23.
Budapest 0.0072.70—0.0072.70, Páris 18.65—18.62, London 25.27¹/₂—25.26, New-York 519.50—519.50, Brüsszel 28.62—28.62, Mianó 20.87¹/₂—20.87¹/₂, Amsterdam 208.¹/₂—208.¹/₂, Berlin 123.68¹/₂—123.75, Bécs 73.¹/₂—73.¹/₂, Szófia 3.70—3.75, Prága 15.37¹/₂—15.37¹/₂, Varsó 63.50—63.50, Belgrád 9.12¹/₂—9.12¹/₂, Bukarest 2.22¹/₂—2.22¹/₂.

Terményárak zárlat
Hivatalos árnyomok: tiszavidéki buza 397—410, dunántúli 392—402.5, pestvidéki 395—405, rozsa 227—280, árpa 235—245, sörárpa 300—350, zab 252—260, köles 180—190, tergeri 182—185, korpa 170—172.5.

Eladások a következők: Buza: 150 q pestv. (76) 39.0 ppar., 400 q tolnai (77) 39.75 ppar., 100 q pestv. (77) 39.50 ppar. hib., 800 q hevesi (77) 40.25 ppar., 150 q hevesi (77) 40.00 ppar., 150 q pestv. (77) 40.00 ppar., 500 q dunai (77) 40.00 hajó par., 300 q (77) 39.25 ppar., III. 300 q (77) 39.25 ppar., 500 q (77) ppar. II. Rozs: 150 q 2.75 ppar., 150 q 2.375 ppar., 300 q 2.375 Muraker., 450 q 2.800 Bp. II., 150 q 2.275 ppar.

Alföldi Első Kékfestőgyár SZTARICKAY FERENC Békéscsaba!

Bérfestésre elvállal, kibővített üzemiében, minden e szakmába vágó munkát, a legelőcsbb napi áron, úgy mangolt mint mangolalan állapotban. — Specialista orange, setét és vildgosveres festőkben. Múlt évi németországi tanulmányutamon begyakorolt legújabb rendszer és a legjobb módszer szerint.

SZÓZAT

KRISZTÉNY, POLITIKAI NAPILAP
Előfizetés: Egy óra 40.000 K meggyedőre 10.000 korona. — Egyre szám ára hétköznapi 6000 korona, vasárnap 8000 korona

OLCSÓ, BIZTOS, GYORS
csomagot ér el, ha a SZÓZAT-ban hirdeti!

LISZT NÁNDOR

CSILLAGOS ÉG (UJVERSEK)

Stephaneum, 925 Budapest

Ára 35.000 kor.

Kapható minden könyvkereskedésben és a „Hajdúföld szerkesztőségében”!!!

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Két szoba, konyha és mellékhelyiségekkel álló lakásomat elcserélem hasonlóval. Cim kiadóban. 87
Két milliót adok, aki szoba, konyhát cserél előszobával központban. 86
Központban különbejáratú butorozott szoba kiadó gargon urnak vagy konyhahasználattal. Cim kiadóban. 100
Egy utcai butorozott szobába férfitársat keresek Veres-utca 8. 115
Átadó azonnal 2 szoba, konyha lelépéssel Érdeklődni lehet 12—2 óráig. Cim a kiadóba. 118
Azonnal kiadó orvosi rendelőnek, irodának két utcai szoba, előszobával Szentanna 28. 124
Butorozott utcai szoba villanyal központban azonnalra kiadó Hűvelyes 6. 126
Kiadó Mester utca végén a sorompónál egy lakás, istálló, sertésállal. egy hold lucernával. Vár-utca 8. 134
Kétrendbéli háromszobás, fürdőszobás új lakás lelépéssel kiadó. Cim a kiadóban. 136

Ajánlat

Érdmészt (csipkebeadást) vállal Nagy Gyula műhímező József kir. herceg-u. 3. 494
Legdivatosabb kalspok, estélyi, utcai ruhák, alakítások bámulatos olcsón kaphatók és készülnek „Belvárosi”-ban, Kossuth-utca 26. 811
Házi dolog elvégzéséért lakást adok. József kir. herceg-utca 43. Jobboldal. 67
Készítők legújabb divat szerint elsőrendű munkával öltönyöket 800.000, felöltőket 350.000 koronáért, átalakításokat, javításokat stb. Szőnyi ferfiszabó, Köntös-kert, Tóthtóm-utca 9 Levélhívásra házhoz meg. ek. Fordítás 25 százalékkal több. 46
Perle. I varrónő házakhoz ajánlkodik. Miklósy, Csillag-utca 96. III. ajtó. 93
Kilenc óbor, 3 éves, litérenként is kapható. Baross utca 20. 101
Saját termesztett hegyaljai bor 12000 korona Verdég-utca 79. 105
Méhkaptárak, pergető kapható és méhek kezelését vállalom felelősséggel. Bellegelő 467 110
Üzleti és magán megbízásokat, bármely vidéki városban lelkiismeretesen elintézek Cim Klein Sándor, Csapó-utca 12. szám. 128
Kvartély kapható házaspárnak ágygal vagy ágy nélkül. Kécs utca 23. 225

Kereslet

Biztos jövedelmező üzlethez pénzstárest keres özvegy ur nő. Cim a kiadóhivatásban. 970
3—4 szobás családi házat vennék, ahol lakó nincs. Kovács, Timár-utca 26 73
Kommenció tehénész két nagy fiával felvételeik Vigkedvű 26. 94
Tanoncokat fizetéssel lakatos és fényezőiparra szerződött Vasbutorgyár Részvénytársaság. 96
Kihörd. Ásványviz kihördásra fiatal 18—19 éves ügyes ember felvétetik. 121
Hámmesteri keresek, gyermektelent, ki feles kertét vállalna. Felesége pedig takarítást március 1-re. Jelentkezés délelőtt 10—12 Péterfia 31. udvarban balra. 128
2 hold szőlő művelésére állandó munkást keresek lehetőleg rokkant katonát. Fizetése 8 mázsa buza, lakás, részes művelésre tengeriföld, szabad tüzelő. Báthory Miklos Kaba. 127
Szőlőt, gyümölcsösöt 1—2 szobás kis nyári lakással, teteje öleg közel a városhoz telésre vagy bérbre vennék. Cim a kiadóban. 129

Eladás

Beköltözhető ház, háromszobás lakással, szőlővel együtt eladó Sestakert, Andrassy ut 29. Ért. kezni Harmathy könyvkereskedésében, Fűvészkert-u. 14. 765
Egy finom fél 37-es női lakkcipő, teljesen új, jutányosan eladó. Ajtó-utca 37. 47
Jó Imrénél 14 család méh kaptárral vagy kaptár nélkül eladó Kabán 82. szám alatt. 56
Malomkő 5. sz. ház, a piac közelében, elköltözés miatt eladó. 64

Zöldszelyem szalongszövet, teljesen új állapotban, jutányosan eladó. Cim a kiadóban.
Világos 1 hold szőlő olcsón eladó. Értekezhetni Kigyó-utca 36. 81
Ezerjő bor 100 literre 6000 literig eladó. Péterfia 21. 88
Eladó Téglyáskert, Létai-utca 38. sz. ház egy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel. 82
Mérnöki könyvek, delezeti, vonalzó, egyéb eszközök eladók. Butorozott szoba kiadó Csapó 53 76
Shuttleworth cseplőszekrény teljes felszereléssel jutányosan eladó, Erzsébet-utca 20. 69
Tekaji hegyen 1000 négyzetöglől szőlőföld jutányosan eladó. Libány, Péterfia 4. szám. 108
Vendéglő házzal és sestetkerti szőlő eladók Maróthy-utca 8. 119
Könyvszekrény goth stílusú és berakások antik kom-t eladók Maróthy 3. 120
Eladó gazdasági eszközök, vetőgép, rosta stb. Mikes Kelemen 17. Csapókert 106
Eladó ház, Csapókert. Mikes Kelemen-u. 17. Villamosnál. Ot lakással. 107
Kiadó családi ház, azonnal elfoglalható. Gazdálkodónak alkalmas. Hatház-utca 19. 102
Méhkaptárak, Boczonádi rendszerűek, 6 méhesad országos méretű kaptárban, Boczonádi műlépprés eladó. Cegléd utca 7. szám. 98
Kerti földök, Téglyáskertben 2000 és 2400 ölesek, kertészetre is kiváló földök eladók. Cegléd utca 7. 99
Eladó két kényelmes hotel, új két göndör szálló, ágyhaj, kókuszeszöngy, mókus kálik. Batthyány 18. Emelet balra. 109
Széchenyi ut 21 eladó zöld-éges, gyümölcsösök, virágtelep, melegház. 97
Fajberek 1923-as és új liter- és hordótétel, egy teherhordó kocsis kézi eladó. Arany János-utca 30. 104
Központban szép nagy családi ház beköltözhető lakással eladó. Cim a kiadóhivatásban. 117
Disszmagyar gyönyörű, izléses, olcsón eladó. Megtekinthető a Gambinus passagiban. 78
Komplett keményfa hálóbutorok eladók Maróthy György 41.
Amerikai Underwood írógép asztallal, székekkel, puiterűt Wertheim szekrény, Tanczer mesterhegedű tokkal, vonóval eladó. Megtekinthető délutánonként 3—4 óráig. Cim a kiadóban.

Vegyes

Hajdunagya és környékén nagyterjedésű ismereteg körrel rendelkező nyugalmazott tisztviselőt, vagy a szakmában jártas egyént feles társként bevesz a Fakeskedelmi Vállalat. Cimet kérjük a kiadóba beadni.

Toby István ujlétai fajborainak literenkénti kimérése Kossuth-u. 9 Kapu alatt.

Sodronykerítések nagy válaeztékban BÉSZLER ÉS DÁVID vaskereskedésében, a Kossuth szobor mellett.

Tavaszi férfi és női ruhát izlésesen tisztít, fest Wacha gyár Simonffy-u. 55.

A debreceniek találkozóhelye Budapest elsőrendű, modern családi szállója az

„ISTVÁN KIRÁLY” SZÁLLODA

VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás központi fűtés, Mt, meleg vízszolgáltatás, modern és kényelmet nyújtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében

PADLÓLAKKOK kiváló minőségben, ugyiszintén mindennemű festékek ragyogóan olcsón kapható STERN festék üzletben Plac-utca 10. Sikával szemben Ugyanott poloska és svábbogárító a volt minőségben ismét kapható.

Női kalapok színes selyem 150 ezer koronától 180 ezer K-ig Alakítások modell szerint a legelőcsbban készülnek Schimmer Mórénál Plac-utca 2.

A világ legjobb kerékpár segédmotorja a közkedvel. Magyarországon is szabadalmazott AUSTRO-MOTORETTE minden kerékpárba könnyenbeszerelhető Megbízható, garanciát nyújtó viszonteladók keresnek Az AUSTRO MOTORETTE MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELETE Cukor Kálmán gépészmérnök Budapest, VIII. Tavaszmező-utca 6

ORVOSI, JOGI ÉS GAZDASÁGI SZAKKÖNYVEK, KÖNYV- ÉS ZENE-ÚJJDONSÁGOK, LEVÉLPAPIRKÜLÖNLEGESSEGEK legjobb beszerzési forrása CSÁTHY FERENC EGYET. KÖNYVKERESKEDÉS RT. PIAO-UTCA 8. TELEFON 2 96 Vidéki megrendeléseket pontosan eszközö

Állítja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat